

UNIVERSITY OF CAMBRIDGE INTERNATIONAL EXAMINATIONS
International General Certificate of Education Secondary Education

www.PapaCambridge.com

FIRST LANGUAGE THAI

0518/02

Paper 2 Reading and Directed Writing

May/June 2009

2 hours 15 minutes

Additional Materials: Answer Booklet/Paper

READ THESE INSTRUCTIONS FIRST

If you have been given an Answer Booklet, follow the instructions on the front cover of the Booklet.

Write your Centre number, candidate number and name on all the work you hand in.

Write in dark blue or black pen.

Do not use staples, paper clips, highlighters, glue or correction fluid.

Answer **all** questions.

Dictionaries are **not** permitted.

At the end of the examination, fasten all your work securely together.

The number of marks is given in brackets [] at the end of each question or part question.

คำสั่ง สำหรับผู้เข้าสอบ

เขียนชื่อและเลขประจำตัวสำหรับผู้เข้าสอบ พร้อมทั้งหมายเลขประจำหน่วยสอบ

ลงในช่องว่างที่ให้ไว้ในสมุดเขียนคำตอบหรือกระดาษคำตอบทุกแผ่น

ต้องใช้กระดาษที่แจกเท่านั้นสำหรับตอบข้อสอบ

เขียนคำตอบทั้งสองหน้าของกระดาษที่ใช้ทุกแผ่น เขียนด้วยหมึกสีน้ำเงิน หรือหมึกดำ

ควรใช้ดินสอเขียนร่างคำตอบ

ห้ามใช้กาว น้ำยาลบคำผิด ที่หนีบกระดาษ หรือที่เย็บกระดาษ

ห้ามใช้พจนานุกรม

ต้องทำทุกข้อ ไม่มีให้เลือก

คะแนนสำหรับข้อสอบแต่ละข้ออยู่ในวงเล็บ ท้ายข้อสอบนั้น ๆ

หากนักเรียนใช้กระดาษตอบมากกว่าหนึ่งแผ่น ต้องผูกกระดาษทุกแผ่นเข้าด้วยกัน

This document consists of **6** printed pages and **2** blank pages.

ข้อสอบตอนที่ 1

นายแพทย์บุญส่ง เลขะกุล ผู้จัดประทีปแห่งการอนุรักษ์

บทความที่ 1

ข้าพเจ้ามีโอกาสได้รับความกรุณาจากนายแพทย์บุญส่ง เลขะกุล ให้ได้ไปสัมผัสความงดงาม และได้พักผ่อนหย่อนใจทางธรรมชาติ เมื่อ 43 ปีมาแล้ว ประมาณ พ.ศ. 2492-2493 หลังจากที่ข้าพเจ้าจบการศึกษาแพทยศาสตร์ได้สัก 2 ปี การที่ท่านได้สนับสนุนกิจกรรมการเล่นกีฬาของนักศึกษาแพทย์ในสมัยนั้น และเนื่องจากท่านเป็นชาวปักขีใต้โดยกำเนิด จึงได้มีการจัดนำเที่ยว และชมธรรมชาติอันสวยงามให้แก่นักศึกษาแพทย์ และพยาบาลที่เป็นชาวปักขีใต้ ท่านเองก็ได้กรุณาชวนข้าพเจ้าไปด้วยหลายครั้ง นับตั้งแต่นั้นมา ข้าพเจ้าได้รับทราบและเรียนรู้เรื่องการอนุรักษ์ และท่านก็ยังได้ชวนไปช่วยงานของท่าน จนถึงก่อนที่ท่านล้มป่วยลงครั้งสุดท้าย

และเพื่อเป็นการแสดงความกตัญญูต่อท่าน และเพื่อให้ชนรุ่นหลังได้รับทราบ ช่วยกันสืบทอดเจตนารมณ์ของท่าน จึงขอรวบรวมแนวความคิดของท่านมาถ่ายทอดเล่าสู่กันฟัง

เมื่อข้าพเจ้าได้มีโอกาสรู้จักกับท่าน ท่านได้เล่าให้ฟังว่า เมื่อท่านจบแพทย์เมื่อปี พ.ศ. 2476 แล้ว ได้เข้าทำงานเป็นแพทย์ประจำบ้านอยู่ที่โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ร่วม 2 ปี พอสุดสัปดาห์ก็มักจะถือโอกาสออกไปเที่ยวป่าเพื่อล่าสัตว์ในจังหวัดใกล้เคียง สมัยนั้น ป่ายังอุดมสมบูรณ์ไปด้วยพืชพรรณและสัตว์ป่า ท่านต้องติดต่อกับชาวบ้านหรือพรานท้องถิ่น เพื่อขอเช่าหรือซื้อเกวียนไปใช้เป็นพาหนะ เพราะสมัยนั้นไม่มีถนน มีแต่ทางเกวียนไปสู่ป่า ท่านถือว่าได้มีโอกาสท่องเที่ยวชมธรรมชาติ และเป็นการผจญภัยแบบนักกีฬาด้วย นอกจากนี้ ยังได้เริ่มเก็บตัวอย่าง สละสมสัตว์ป่า และนกเพื่อการศึกษา

ท่านได้ริเริ่มดำเนินการจัดตั้ง "นิคมไพรสมาคม" ขึ้นเมื่อพ.ศ. 2495 โดยได้ชักชวนผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นที่นับถือในสังคม อีกทั้งข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ ผู้ทรงคุณวุฒิในด้านการป่าไม้ การเกษตร เพื่อนๆ ของท่าน และผู้สนใจมาร่วมเป็นกรรมการ

วัตถุประสงค์ของนิคมไพรสมาคม ก็คือ

1. ปลูกฝังนิสัยรักธรรมชาติแก่ประชาชน ตลอดจนเยาวชน
2. ศึกษาค้นคว้าและเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับพันธุ์พฤกษชาติ และสัตว์ป่านานาชนิด
3. ส่งเสริมการคุ้มครอง และแพร่พันธุ์สัตว์ป่าที่เป็นประโยชน์
4. ส่งเสริมการปลูกบำรุงพันธุ์พฤกษชาติ และการเพาะเลี้ยงสัตว์ป่า
5. ส่งเสริมการเที่ยวป่า
6. รักษาไว้ซึ่งโบราณสถาน และปูชนียสถาน ตลอดจนสถานที่ที่มีทิวทัศน์อันสวยงาม เพื่อประโยชน์ส่วนรวม

งานสำคัญที่รวมเอาแนวความคิดรวบยอดของการอนุรักษ์ ซึ่งท่านพยายามเผยแพร่ถ่ายทอดความเข้าใจแก่ประชาชน ก็น่าจะเป็นหนังสือเรื่อง "หากป่าไม้ยังอยู่ ยืนยง" ซึ่งประเด็นใหญ่ก็คือ เรื่องป่าไม้ ท่านได้รวบรวมเรื่องราวและเก็บข้อมูลไว้อย่างละเอียด เช่น ประโยชน์ของป่าไม้ เหตุผลแห่งความพินาศของป่าในเมืองไทย วิธีแก้ไข โดยเฉพาะในแง่ของความบกพร่องในด้านกฎหมาย ระเบียบราชการ การบุกรุกป่า การใช้ทรัพยากรป่าไม้อย่างสิ้นเปลือง การขาดการสนับสนุนในด้านวิธีการและงบประมาณจากรัฐบาล และการทุจริตต่างๆ ฯลฯ

ส่วนสำคัญของหนังสือเล่มนี้คือ ภาคที่ว่าด้วย "ทรัพยากรธรรมชาติ" ที่ให้ความรู้ ว่าทรัพยากรธรรมชาติคืออะไร และอะไรที่เรียกว่า "คอนเซ็ปเวชัน" ซึ่งนับได้ว่าเป็นการเผยแพร่ความรู้ในการอนุรักษ์เป็นครั้งแรกในประเทศไทย นายแพทย์บุญส่งได้บรรยายจำแนกแยกแยะไว้ครบถ้วน ท่านได้อธิบายความหมายของคำนี้ ซึ่งแปลจากศัพท์ฝรั่งว่า "วิธีใช้ทรัพยากรอย่างชาญฉลาด" (The wise use of natural resources) ในบทความภาคนี้ยังได้ขยายความถึง การคุ้มครองป่าไม้ การชลประทาน การสร้างเขื่อน อุทกภัย ปัญหาน้ำเน่าในพระนคร นอกจากนี้แล้วท่านยังได้กล่าวถึงรายละเอียดเรื่องวนอุทยานว่าคืออะไร แบ่งเป็นกี่ชนิด มีอะไรบ้าง และวิธีการดำเนินการวนอุทยานที่ถูกต้อง ที่ที่ควรจัดตั้งวนอุทยานในประเทศไทย และการคุ้มครองมนุษย์ ซึ่งเป็นเรื่องสุดท้ายที่ข้าพเจ้าเข้าใจว่าหมายถึงการรักษาขนบธรรมเนียมประเพณี ตลอดจนศิลปหัตถกรรม และวัฒนธรรมด้วย

ข้าพเจ้าเชื่อว่า แนวความคิดในการอนุรักษ์ของนายแพทย์บุญส่งนั้น น่าจะก่อตัวขึ้นมาจากการที่ท่านได้มีโอกาสไปสัมผัสความงดงามของธรรมชาติ และองค์ประกอบของธรรมชาติ โดยเฉพาะป่าและสัตว์ป่า ตั้งแต่เริ่มออกล่าสัตว์ ประกบกับความสนใจในการศึกษาเกี่ยวกับป่าและสัตว์ป่าอย่างลึกซึ้ง และท่านมีความชัดเจนและแน่วแน่ยิ่งขึ้นจากความสลดใจที่ได้เห็นความพินาศของสัตว์ป่าและธรรมชาติป่าไม้ในเมืองไทย

ท่านจึงนับได้ว่าเป็นบุคคลที่ทรงความรู้ และน่านับถืออย่างยิ่ง ทั้งในวงการศึกษาศาสตร์ และในหมู่ประชาชนทั่วไปอย่างมาก ท่านสมควรได้รับการยกย่องว่าเป็นผู้จัดประทีปแห่งการอนุรักษ์ในประเทศไทย

บทความที่ 2

คนเรามีน้อยคนนักที่จะอายุถึงร้อยปี และน้อยคนนักที่จะอยู่ในความทรงจำของคนรุ่นหลัง มีคนไทยจำนวนไม่มากนักที่ได้อุรักษ์ในเมืองไทยที่ให้คนรุ่นเราได้เข้าไปเที่ยวชมศึกษานั้น กำเนิดขึ้นจากการผลักดันของเขา และเขาเป็นคนเดียวที่บุกเบิกงานคุ้มครองสัตว์ป่าและการอนุรักษ์ธรรมชาติ รวมทั้งการสร้างองค์ความรู้ด้วยธรรมชาติวิทยาในเมืองไทย

หากเอ่ยชื่อ หลายคนอาจพอนึกออกได้...เขาชื่อ บุญส่ง เลขะกุล

เป็นชาวสงขลา เกิดที่อำเภออย่าง เมื่อวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๔๕๐ เป็นหมอรักษาคนไข้อยู่ช่วงหนึ่งหลังจบแพทย์ ส่วนชีวิตอีกร่วมครึ่งศตวรรษต่อจากนั้น เขาทุ่มเทให้กับการศึกษาและการรักษาพงไพร จนกระทั่งถึงแก่กรรมเมื่อวันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๕

จากบ้านเกิดที่สงขลา แม่ส่งเด็กชายบุญส่งมาอยู่กับลุงที่เป็นสรรพากรจังหวัดที่นครศรีธรรมราช และได้เข้าเรียนชั้นประถมจนถึงมัธยม ๖ ที่โรงเรียนวัดท่าโพธิ์ (ร.ร.เบญจมราชูทิศในปัจจุบัน) แล้วมาต่อชั้นมัธยม ๗ และ ๘ ที่โรงเรียนเบญจมบพิตรที่กรุงเทพฯ

หมอบุญส่งบันทึกเรื่องราวชีวิตของตัวเองในช่วง พ.ศ. ๒๔๖๙ ว่า “พอสอบชั้น ม.๘ ได้แล้ว ใครๆ จะให้ผมทำงานที่โรงพิมพ์ แต่ผมกราบเรียนคุณผู้หญิงว่า ผมอยากเรียนแพทย์ ท่านก็ตามใจ”

คุณผู้หญิงที่เขาพูดถึง คือ ภรรยาของนายวรกิจบรรหาร (พงษ์ รังควร) เจ้าของโรงพิมพ์อักษรนิติ และนักล่าสัตว์คนหนึ่งในยุคหนึ่ง ทั้งสองสามีภรรยาเป็นผู้ปกครอง ให้การดูแลเขาอย่างผู้บังคับเกิดเกล้า

ต้นปี ๒๔๗๐ เขาได้เข้าเรียนเตรียมแพทย์ที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย แล้วไปต่อที่คณะแพทยศาสตร์ที่ศิริราช ในปี ๒๔๗๒ และสอบไล่ได้ปริญญาแพทยศาสตรบัณฑิตปลายปี ๒๔๗๕ พร้อมเพื่อนร่วมรุ่นอีก ๑๔ คน

หลังจากจบแพทย์ หมอบุญส่ง เลขะกุล เข้าทำงานเป็นแพทย์ประจำบ้านที่โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์อยู่ช่วงหนึ่ง จนปี ๒๔๗๙ จึงไปเช่าอาคารพระคลังข้างที่ ถนนเจริญกรุง ตั้งสภการแพทย์ ซึ่งเป็นโพลีคลินิกแห่งแรกของเมืองไทยที่มีแพทย์เฉพาะทางในสาขาต่างๆ

นอกจากที่จะทำงานที่สภการแพทย์แล้ว หมอบุญส่งยังมักให้ความช่วยเหลือคนไข้ที่ยากจนเป็นจำนวนมาก โดยรับการรักษาให้ฟรี จนเมื่อท่านล้มป่วยลง ก็มีคนที่ท่านเคยช่วยเหลือไว้เมื่อหลายสิบปีก่อนกลับมาเยี่ยม ลูกชายคนรองของหมอเขียนเล่าว่า “คุณยายนั่งรถเข็นเข้ามาที่สภการแพทย์ ต้องการพบคุณหมอ ซึ่งผมเรียนท่านว่าท่านป่วยเป็นอัมพาต คุณยายผู้นั้นน้ำตาซึม และยื่นซองสีขาวยาวให้ เห็นว่าให้กับมือคุณพ่อ คุณยายเล่าว่าในสมัยสงครามโลกครั้งที่ ๒ คุณพ่อขี่ม้าไปเฝ้ารักษาสามีคุณยายเป็นเวลานาน โดยไม่รับค่าตอบแทน เพราะครอบครัวคุณยายอยู่ในฐานะลำบาก... จนขณะนี้ครอบครัวคุณยายสุขสบาย แต่ก็ยังระลึกถึงคุณพ่อเสมอ”

หมอบุญส่งเล่าให้อดีตกรรมการนิคมไพรสมาคม ซึ่งหมอเป็นผู้จัดตั้ง โดยเล่าให้ฟังว่าในสมัยที่เพิ่งทำงานเป็นแพทย์ สัตว์ป่ายังมีอยู่มาก การเข้าป่าไปตามจังหวัดต่างๆ มีสัตว์ให้ล่า โดยติดต่อกับชาวบ้านหรือพรานท้องถิ่น ขอเขาหรือซื้อเกวียนคันละไม่เกิน ๒ บาท ๕๐ สตางค์ ใช้เป็นพาหนะ หนทางเข้าสู่ป่ามีเพียงทางเกวียน การล่าใช้วิธีตามรอย ทำให้มีโอกาสที่จะชมธรรมชาติและผลบุญภายในทำนองกีฬาด้วย การเข้าป่าล่าสัตว์ในสมัยนั้นถือเป็นเกมกีฬา จะเลือกล่าเฉพาะแต่ตัวผู้ ตัวใหญ่ เขายาวสวยงาม ไม่ยิงสัตว์ตัวเมีย ไม่ยิงสัตว์ที่ยังไม่โตเต็มที่ ไม่ยิงทิ้งยิงขว้าง ไม่ยิงอย่างไม่จำกัดจำนวน

เล่ากันว่าในช่วงสงครามโลกนั้น กรุงเทพฯ โดนโจมตีทางอากาศ หมอบุญส่งรีบขนถ่ายเขาสัตว์หนังระเบิดก่อนอพยพลูก ๆ เสียอีก หมอบุญส่งมีลูกด้วยกัน ๕ คนกับภรรยาชื่อ สุภาพ เลขะกุล แต่บ้านของหมอมีสมาชิกอยู่รวมกันถึง ๔๐-๕๐ คน เป็นญาติพี่น้องลูกหลานของทั้งสองฝ่ายที่มาอยู่เรียนหนังสือ หรือไม่ก็ทำงานที่สภการแพทย์

นายแพทย์นัดดา ศรียาภัย อดีตกรรมการท่านหนึ่งของนิคมไพรสมาคม ที่ร่วมงานจนหมอล้มป่วยลง เชื่อว่าแนวคิดเรื่องการอนุรักษ์ธรรมชาติของหมอมาจากการที่ได้มีโอกาสไปสัมผัสความงามของธรรมชาติมาตั้งแต่เริ่มเข้าป่าล่าสัตว์

จุดเปลี่ยนชีวิตที่ทำให้หมอวางปืนมาจับปากกาที่ตอนที่ชาวบ้านจากอำเภอปักษ์ง ไชยมาขอให้ช่วยจัดการกับช้างโตนอาละวาด ฟังกระท่อมชาวบ้านพัง และฆ่าไปคนหนึ่ง หมอใช้เวลาถึง ๑๙ วัน ไปกับการติดตามล่าช้างพร้อมกับพรานคนหนึ่ง และในระหว่างที่ติดตาม หมอสังเกตได้ว่า ช้างพลายตัวนั้นฉลาดมาก มีความคิดอ่านคล้ายคน เข้าใจหลอกล่อคนที่ติดตาม หลายครั้งที่มีโอกาสล้มมัน มันก็หลบหนีไปได้ แต่พอวันสุดท้าย หมอเองก็บอกกับตัวเองว่าสภาพตนเองก็ไม่ไหว เพราะต้องนอนอยู่กับดินแฉะๆ อาศัยรากไม้เป็นหมอน และเมื่อยิงช้างตัวนั้นล้มลง พบว่าช้างมีรอยโดนยิงอยู่หลายนัด ทำให้ทราบสาเหตุที่ช้างตัวนั้นดูร้าย แล้วหมอก็ตั้งสัจจะกับตัวเองว่า ช้างพลายตัวนี้เป็นสัตว์ป่าตัวสุดท้ายในการล่า

ในฐานะนักอนุรักษ์ ความฝันที่ยิ่งใหญ่อย่างหนึ่งของหมอก็คือ อยากให้มีพิพิธภัณฑสถานธรรมชาติวิทยาในเมืองไทย หลังจากที่หมอถึงแก่กรรมไปร่วมสิบปี พิพิธภัณฑสถานจึงได้ก่อกำเนิดขึ้นในชื่อ “พิพิธภัณฑสถานธรรมชาติวิทยา บุญส่ง เลขะกุล” ตั้งอยู่ที่องค์การพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ คลองห้า ปทุมธานี โดยการดูแลของอาจารย์จรุงจิต นกิตะภักดิ์ โดยให้ความเห็นว่า “ท่านพยายามสร้างชาติด้วยเงินตัวเอง ท่านไม่ใช่ข้าราชการ ไม่มีเงินเดือนกิน ออกไปเก็บตัวอย่างสัตว์ ชื่อตำรับตำราด้วยเงินตัวเอง ลองคิดว่ามีคนที่คนที่ทำอย่างนี้”

ตอบคำถามเป็นภาษาไทย
ข้อสอบตอนที่ 1

ข้อ 1

ให้นักเรียนสรุปใจความจากบทความที่ 1 และบทความที่ 2 โดยมีเนื้อหาครอบคลุมใน 3 ประเด็นคือ

- ประวัติของนายแพทย์บุญส่ง เลขะกุล
- แรงบันดาลใจของท่าน
- ผลงานที่ท่านสร้างขึ้น

หมายเหตุ

- ใช้ข้อมูลจากบทความทั้งสองบท
- ห้ามเขียนเรียงความ
- ห้ามสอดแทรกความคิดเห็นของนักเรียนลงไปในงานนี้
- ใช้ถ้อยคำหรือสำนวนตัวเองให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้ เนื้อหาที่ยกมาจากบทความ ต้องนำมาเรียบเรียงเป็นคำพูดของนักเรียนเอง
- เรียงลำดับประเด็นตามที่เห็นสมควร
- สรุปประมาณ ครึ่งหน้า ถึง หนึ่งหน้า โดยไม่เว้นบรรทัด ขึ้นอยู่กับขนาดลายมือ

[20]

ข้อ 2

เนื่องจากทางโรงเรียนของนักเรียนได้จัดงาน “มาช่วยกันอนุรักษ์ธรรมชาติและคุ้มครองสัตว์ป่ากันเถอะ” นักเรียนในฐานะผู้จัดงานคนหนึ่งเขียนลงในแผ่นพับ โดยแนะนำนายแพทย์บุญส่ง เลขะกุล ให้เพื่อนทราบ

- ◆ ใช้ข้อมูลจากบทความทั้งสองบท
- ◆ เรียบเรียงด้วยภาษาของตัวเอง
- ◆ เขียนให้น่าสนใจ ชัดเจน ชวนติดตาม
- ◆ เขียนให้ได้ความยาว โดยไม่เว้นบรรทัด ประมาณหนึ่งหน้า ขึ้นอยู่กับขนาดลายมือ
- ◆ ไม่ต้องออกแบบแผ่นพับ ควรเน้นเนื้อหา

[20]

ข้อสอบตอนที่ 2

มิตรจากลาว แม่หญิงดวงเดือน

แม่หญิงดวงเดือน บุณยวง เป็นคนลาวที่รู้จักเมืองไทยดีมาตั้งแต่เด็ก ๆ สาเหตุหนึ่งก็เพราะบ้านเกิดอยู่ใกล้เมืองไทยเพียงแค่น้ำโขงขวางกัน อีกสาเหตุเพราะคุณพ่อของเธอคือ มหาสิลา วีระวงส์ ปราชญ์คนสำคัญของชาวลาวที่ถือกำเนิดในเมืองไทย ส่วนคุณแม่เป็นคนไทยซึ่งมีบรรพบุรุษอยู่ที่จังหวัดนครนายก และต่อมาพ่อและแม่ของเธอก็ได้ย้ายไปตั้งรกรากอยู่ในประเทศลาว และให้กำเนิดแม่หญิงดวงเดือนที่เวียงจันทน์เมื่อปี ๒๔๕๐

หากไม่ยึดหลักกฎหมายสากลเป็นบรรทัดฐาน และนับกันแบบเครือญาติชาติพันธุ์ แม่หญิงดวงเดือนคือชาวต่างชาติที่เป็น "ญาติ" ใกล้ชิดที่สุดของคนไทยนั่นเอง

"คุณพ่อดิฉันเกิดที่จังหวัดร้อยเอ็ดและบวชเรียนที่อำเภอ อาจสามารถ จึงมีญาติมิตรในเมืองไทยมาก คนเหล่านี้จะส่งหนังสือไปให้ท่านอ่านเสมอ ดิฉันเองจึงได้อ่านไปด้วย เท่าที่จำได้ก็มี สังคมศาสตร์ปริทัศน์ สตรีสาร และหนังสือธรรมะชื่อ ทัมมะลักขุ ในวัยเด็ก ดิฉันได้รับการศึกษาในระบบคล้ายกับที่เมืองไทยมี ต่างก็แต่ระบบการศึกษาของลาวในยุคนั้น ฝรั่งเศสเป็นผู้วางหลักสูตรให้ ประถมศึกษาจะมีตั้งแต่ ป.๑-ป.๖ ส่วนมัธยมศึกษามีตั้งแต่ ม.๑-ม.๗"

ขณะที่ดวงเดือนอยู่ในวัยเรียนนั่นเอง สถานการณ์ในภูมิภาคอินโดจีนก็ร้อนแรงด้วยเกิดสงครามขึ้นในภูมิภาค และในลาวเองก็เกิดการปฏิวัติรัฐประหารขึ้นหลายครั้ง

"ดิฉันผ่านสงครามกลางเมืองมาครั้งหนึ่งตอนเรียนชั้นประถม ช่วงนั้นต้องหยุดเรียนเพราะเกิดความวุ่นวายในเมืองหลวง พอเรียนจบชั้นประถม ดิฉันจึงไปเรียนต่อที่วิทยาลัยครูโดยไม่ได้เรียนชั้นมัธยม ก่อนจะสอบชิงทุนรัฐบาลได้ไปเรียนต่อระดับปริญญาตรี และปริญญาโทในสาขาฟิสิกส์นิวเคลียร์ที่ประเทศฝรั่งเศส พอเรียนจบก็มาสอนวิชาฟิสิกส์ เคมี อยู่ระยะหนึ่ง ในสถาบันเก่าซึ่งต่อมาได้รับการยกฐานะขึ้นเป็นมหาวิทยาลัยแห่งชาติ ก่อนจะได้ทุนไปเรียนต่อปริญญาเอกในสาขาเดิมที่ฝรั่งเศสอีกครั้ง เพราะช่วงนั้นรัฐบาลลาวต้องการที่จะตั้งมหาวิทยาลัยแห่งชาติ จึงต้องการอาจารย์ระดับปริญญาเอก แต่ยังไม่ทันจบก็เกิดการปฏิวัติขึ้นในประเทศลาวเสียก่อน (ปี ๒๕๑๔) ดิฉันเลยต้องเดินทางกลับประเทศ"

ดวงเดือนต้องเดินทางไปต่างแดนอีกครั้ง หลังแต่งงานในปี ๒๕๑๙ เนื่องจากต้องติดตามสามีไปทำงานด้านการทูตที่สหภาพโซเวียต (ปัจจุบันคือประเทศรัสเซีย) ต่อมาเมื่อดวงเดือนกลับจากโซเวียตได้สักพัก เธอก็ตัดสินใจลาออกจากราชการ หันมาทำงานอิสระแทน

"ดิฉันมาพบตอนหลังว่าชอบงานวิชาการและงานเขียนหนังสือมากกว่า เลยลาออกมาทำงานอิสระกับ ALC หรือ Action with Laos Children องค์กรเอกชนของญี่ปุ่น ซึ่งทำงานด้านหนังสือ

สำหรับเด็กในประเทศลาว"

ปัจจุบันดวงเดือนเดินทางข้ามไปมาระหว่างสองฝั่งโขงอยู่เสมอ ซึ่งนอกจากการมาเยี่ยมญาติในเมืองไทยตามปกติแล้ว อีกเหตุผลหนึ่งก็คือผู้จัดงานเสวนาทางด้านวัฒนธรรมในเมืองไทยมักจะเชิญ "พี่เอื้อยดวงเดือน" มาร่วมงานในฐานะตัวแทนของลาวอยู่บ่อย ๆ ดวงเดือนยังได้พูดถึงประเด็นความสัมพันธ์ระหว่างลาวกับไทย โดยเฉพาะคำนิยามที่ดูถูกซึ่งกันและกัน ที่นักประวัติศาสตร์ชี้ว่าเกิดจากการเรียนประวัติศาสตร์ชาตินิยมมานาน ทำให้สิ่งนี้ฝังอยู่ในความคิดโดยไม่รู้ตัว

"เรื่องประวัติศาสตร์ระหว่างลาวกับไทย เป็นเรื่องเกิดขึ้นไปแล้วแก้ไขไม่ได้ ถ้าต่างฝ่ายต่างศึกษาประวัติศาสตร์อย่างถูกต้อง ก็จะทำให้เข้าใจซึ่งกันและกัน มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน... ต้องอ่านประวัติศาสตร์เพื่อที่จะรู้ว่าในอดีตเกิดอะไรขึ้น ไม่ใช่อ่านเพื่อเอามาโกรธกัน เช่น ไทยโกรธว่าพม่าเคยเผาอยุธยา ลาวโกรธว่าเคยเผาเวียงจันทน์ มันก็ไม่มีอะไรดีขึ้น... ประวัติศาสตร์เป็นเรื่องโหดร้าย แต่ในความโหดร้าย ถ้าเราทำความเข้าใจได้ เราก็คงจะยกย่องกันได้ คนรุ่นใหม่อาจไม่รู้ว่ามีสงครามเย็น สหรัฐอเมริกาทิ้งระเบิดลงในลาวกินพื้นที่ถึง ๒ ใน ๓ ของประเทศ ปริมาณระเบิดมากถึง ๓ ล้านตัน มากกว่าที่อเมริกาใช้ในสงครามโลกครั้งที่ ๑ เสียอีก คนลาวสมัยนั้น มี ๓ ล้านคน ดังนั้นเกิดมากก็มีระเบิดคนละ ๑ ต้นเป็นมรดก คนกูระเบิดบอกบางที่อีก ๑๐๐ ปี ถึงจะกู้หมด เพราะมีอยู่ทุกตารางนิ้ว..."

ฐานทัพเครื่องบินทิ้งระเบิดเหล่านี้อยู่ในไทย ในจังหวัดนครราชสีมา อุตรดิตถ์ พื้นที่บางส่วนของคุณพ่อ ตอนนี้อายุ ๖๐ ปี บางคนเกือบเป็นบ้าเพราะไปทิ้งระเบิดที่บ้านปู่ย่าของตัวเอง แน่นนอนโดยกฎหมายเขาเป็นคนไทย ต้องทำตามหน้าที่ แต่ปฏิเสธไม่ได้ว่าเขาที่มีญาติในฝั่งลาว ด้วยเรื่องเหล่านี้อาจทำให้ความแค้นไม่หมดไปง่ายๆ แต่ดิฉันถามว่า แล้วจะแค้นไปเพื่ออะไร ในเมื่อมันผ่านไปแล้ว คนไทยบางคนก็ญาติแท้ๆ ของเรา อย่าง จินตหรา พูนลาภ คุณพ่อดิฉันก็เล่าว่าเป็นหลาน ตัวคุณพ่อเองก็เกิดที่ร้อยเอ็ด บางทีก็มีคำถามว่าท่านเป็นไทยหรือลาว ที่ผ่านมาการเมืองระหว่างประเทศทำให้เราห่างเหินกันจริงๆ เราไม่สามารถแบ่งแยกได้หรอกว่าไทยหรือลาว ในอุษาคเนย์ เราใกล้ชิดกันมากที่สุด ทั้งภาษาและวัฒนธรรม คิดดูว่าเราจะคุยกันได้ด้วยภาษาพูดแม้ว่าภาษาเขียนจะต่างกัน ซึ่งไม่มีประเทศในแถบนี้เหมือน ดิฉันจะดีใจมากถ้าไทยใช้แบบเรียนและประวัติศาสตร์ฉบับใหม่ที่ไม่สอนให้โกรธเพื่อนบ้าน ให้ข้อมูลที่จะให้สองประชาชาติเข้าใจกัน และใช้วัฒนธรรมเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างกัน อย่างไรก็ตาม ดิฉันเชื่อว่าคนรุ่นใหม่ของเราจะสามารถเข้าถึงและรับรู้ข้อมูลที่ถูกต้อง ความสัมพันธ์ระหว่างไทย-ลาวจะดีขึ้นแน่นอน"

ข้อสอบตอนที่ 2

ข้อ 3. สมมติว่านักเรียนมีโอกาสได้สัมภาษณ์คุณดวงเดือน บุญยาว เนื่องในโอกาส “ความสัมพันธ์ ไทย - ลาว” ให้เพื่อนในโรงเรียนฟัง

- ใช้ข้อมูลจากบทความ “มิตรจากลาว แม่หญิงดวงเดือน บุญยาว”
- เขียนบทสัมภาษณ์ ไม่ใช่บทความ
- เรียบเรียงบทสัมภาษณ์ด้วยภาษาของตัวเอง
- ตั้งคำถามและคำตอบที่น่าสนใจ ชวนติดตาม
- เขียนให้ได้ความยาวโดยไม่เว้นบรรทัดประมาณ หนึ่งหน้า ขึ้นอยู่กับขนาดลายมือ

